

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB VE ŠKOLE

KOORDINACE AKTIVIT

Za koordinaci aktivit ŠPP na škole odpovídá ředitel školy. Pracovníci ŠPP spolupracují s ředitelem školy, zástupcem ředitele školy, ostatními pedagogy, oblastním metodikem prevence na pedagogicko-psychologické poradně (dále PPP), dále s institucemi jako např. s pedagogicko-psychologickou poradnou, střediskem výchovné péče a dalšími organizacemi.

Ředitel školy: Mgr. Jiří Peřina

Zástupce ředitele: Mgr. Tomáš Utíkal

Výchovný poradce: Mgr. Eva Směšná

Školní metodik prevence: Mgr. Veronika Kalová

Školní psycholog: Mgr. Barbora Nemravová

Sít' kontaktů pro PPRCH – ORP Olomouc

MŠMT ČR, Primární prevence

Oddělení základního vzdělávání, pracoviště MŠMT, Karmelitská 5, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Mgr. Svatopluk Pohorelý (vedoucí oddělení základního vzdělávání)

svatopluk.pohorely@msmt.cz; tel.: 234 812 132

Mgr. Jana Havlíková (PPRCH u dětí a mládeže, dotační program v oblasti primární prevence)

jana.havlikova@msmt.cz; tel.: 234 812 193

Ing. Vladimíra Mikešová (PPRCH u dětí a mládeže, dotační program v oblasti primární prevence)

vladimira.mikesova@msmt.cz; tel.: 234 812 104

Krajský školský koordinátor prevence OK

Odbor školství a mládeže, oddělení vzdělávacích programů a dotací, Jeremenkova 40b, RCO, 779 00 Olomouc

PhDr. Ladislav Spurný (primární prevence ve školství)

l.spurny@olkraj.cz; tel.: 585 508 545

Oblastní metodička prevence rizikového chování PPP a SPC OK

U Sportovní haly 1a, 772 00 Olomouc

Mgr. Jana Málková

jana.malkova@ppp-olomouc.cz; tel.: 582 800 068

PhDr. Věra Neusar

neusar@ppp-olomouc.cz; tel.: 582 800 066

Statutární město Olomouc- odbor sociálních věcí

Šturmová 1, 779 00 Olomouc

Odbor sociálních věcí – oddělení sociální prevence

Mgr. Jiří Krivánek (vedoucí oddělení)

jiri.krivanek@olomouc.eu; tel.: 585 562 124, 605 227 484

Odbor sociálních věcí – oddělení péče o rodinu

Mgr. et Mgr. Andrea Kafková (vedoucí oddělení)

andrea.kafkova@olomouc.eu; tel.: 585 562 219, 724 248 798

Středisko výchovné péče Tršice

Mgr. Soňa Coufalová (vedoucí zařízení)

vedouci@svp-trsice.cz, tel: 773 482 895, 751 641 600

www.svp-trice.cz, tel: 781 641 700

P-Centrum Olomouc

Mgr. Aneta Viktorová (vedoucí centra)

aneta.viktorova@p-centrum.cz, tel: 585 221 983, 739 068 417

www.p-centrum.cz

PROGRAM PORADENSKÝCH SLUŽEB NA ŠKOLE

Školní poradenské pracoviště (ŠPP) poskytuje odborné služby ve smyslu Vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb., účinné od 1. 9. 2016.

S veškerými informacemi poskytnutými v rámci činnosti ŠPP je nakládáno v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů.

Školní poradenské pracoviště

Ředitel základní školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole školním poradenským pracovištěm, ve kterém působí výchovný poradce a školní metodik prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy.

Členové a kontakty:

Jiří Peřina - Ředitel školy

jiri.perina@zsnaklo.cz, tel.: 773 645 507

Eva Směšná - Výchovný poradce

eva.smesna@zsnaklo.cz, tel.: 773 333 952

Veronika Kalová - Školní metodik prevence

veronika.kalova@zsnaklo.cz, tel.: 773 333 952

Barbora Nemravová – Školní psycholog

barbora.nemravova@zsnaklo.cz, tel.: 773 333 952

Konzultační hodiny, kdykoli po předchozí telefonické, či písemné dohodě.

Program poradenského pracoviště:

Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené zejména na

- a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,*
- b) sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,*
- c) prevenci školní neúspěšnosti,*
- d) kariérové poradenství spojující vzdělávací, informační a poradenskou podporu k vhodné volbě vzdělávací cesty a pozdějšímu profesnímu uplatnění,*
- e) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,*
- f) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,*
- g) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,*
- h) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,*
- i) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,*
- j) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,*
- k) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,*
- l) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,*
- m) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.*

VYMEZENÍ ROZSAHU ČINNOSTÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ, KTERÍ JSOU SOUČÁSTÍ ŠPP A POSKYTUJÍ PORADENSKÉ SLUŽBY

Výchovný poradce

I. Standardní činnosti výchovného poradce

I. I. Poradenské činnosti:

1. Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství - kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,

b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,

c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem,

d) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků ve spolupráci s třídním učitelem,

e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,

f) zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek,

g) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

2. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.

3. Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.
4. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
5. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
6. Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.

I. II. Metodické a informační činnosti

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:

- a) v otázkách kariérového rozhodování žáků,
 - b) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
 - c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
 - d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
 - e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
2. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
 3. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
 4. Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
 5. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
 6. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
 7. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.

Školní metodik prevence

II. Standardní činnosti školního metodika prevence

II. I. Metodické a koordinační činnosti

- 1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.*
- 2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.*
- 3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.*
- 4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.*
- 5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.*
- 6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.*
- 7. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.*
- 8. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.*
- 9. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.*
- 10. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.*

II. II. Informační činnosti

- 1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.*
- 2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.*
- 3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.*
- 4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.*
- 5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.*

II. III. Poradenské činnosti

- 1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.*
- 2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.*
- 3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.*

Školní psycholog

III. Standardní činnosti školního psychologa

- 1) Podílí se na vytváření programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, včetně programu primární prevence.*
- 2) Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci.*

Diagnostika a depistáž

- 1) Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání.*
- 2) Depistáž specifických poruch učení v základních a středních školách.*
- 3) Diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků.*
- 4) Depistáž a diagnostika nadaných dětí.*
- 5) Zjišťování sociálního klimatu ve třídě.*
- 6) Screening, ankety, dotazníky ve škole.*

Konzultační, poradenské a intervenční práce

- 1) Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření prvního stupně (pomoc při sestavování plánu pedagogické podpory, vedení).*
- 2) Péče o žáky, kterým jsou poskytována podpůrná opatření druhého až pátého stupně (pomoc při sestavování individuálního vzdělávacího plánu, vedení).*
- 3) Individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení).*
- 4) Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.*
- 5) Prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení, apod.).*
- 6) Kariérové poradenství u žáků.*
- 7) Techniky a hygiena učení pro žáky.*
- 8) Skupinová a komunitní práce s žáky.*
- 9) Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.*

- 10) Podpora spolupráce třídy a třídního učitele.*
- 11) Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání.*
- 12) Konzultace se zákonnými zástupci při vzdělávacích a výchovných problémech dětí.*
- 13) Podpora tolerantního a multikulturního prostředí ve škole a školském zařízení.*
- 14) Podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání.*

Metodická práce a vzdělávací činnost

- 1) Participace na přípravě programu zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání.*
- 2) Metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.*
- 3) Metodická pomoc třídním učitelům.*
- 4) Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky (konzultace a metodické vedení).*
- 5) Účast na pracovních poradách školy.*
- 6) Koordinace poradenských služeb poskytovaných ve škole (výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé).*
- 7) Koordinace poradenských služeb mimo školu a spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními.*
- 8) Metodické intervence z psychodidaktiky pro učitele, včetně podpory při tvorbě školního vzdělávacího programu.*
- 9) Besedy a osvěta (zákonným zástupcům).*
- 10) Prezentační a informační činnost.*
- 11) Participace na přípravě přijímacího řízení ke vzdělávání ve střední škole.*

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Školní neúspěšnost

Z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického je chápána jako selhávání žáka v podmínkách školního edukačního programu.

Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně.

Možné příčiny školní neúspěšnosti:

- *Speciální vzdělávací potřeby dítěte – přítomnost SPU, ADHD, tělesného handicapu, mimořádné nadání např. i v některé mimoškolní činnosti*
- *Speciální zdravotní potřeby dítěte – zdravotní postižení nebo znevýhodnění, akutní, dlouhodobé nebo chronické onemocnění žáka*
- *Osobnost dítěte – snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, nízké sebevědomí, poruchy chování, aktuální či chronické zdravotní komplikace, snížené nadání pro určitý předmět, nízká motivace*
- *Nedostatečné podmínky pro školní přípravu – náročná a špatně organizovaná mimoškolní činnost, dojíždění*
- *Rodinné zázemí v kulturně odlišných podmínkách – jiný hodnotový žebříček, jazyková bariéra*
- *Rodinné prostředí s nedostatečným zájmem o školu a školní dění, nedostatečné sociální podmínky – nedostatek motivačních impulzů, nízká sociálně kulturní úroveň rodinného zázemí, negativní postoj rodičů směrem ke škole, špatné sociálně ekonomické zázemí*
- *Rodinné prostředí zaměřené na výkon nebo projektivní – nepřiměřené nároky na žáka ze strany rodiny, vztahové problémy v rodině, rozvod, střídavá péče, nedostatečné emocionální zázemí a podpora žáka*
- *Vztahy ve škole a mezi vrstevníky – nepříznivé sociální klima ve třídě (studijní skupině – např. na jazyky)*

- *Sociálně patologické jevy – návykové látky, gambling, šikana apod.*

Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- *neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,*
- *poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,*
- *obránné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.*

Přecházení školní neúspěšnosti

- *klást na dítě přiměřené nároky,*
- *dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, důsledně kontrolovat splnění zadaných úkolů,*
- *zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,*
- *oceňovat jeho jedinečnost,*
- *umožňovat žákům vyslovovat vlastní názory,*
- *podporovat aktivitu žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,*
- *motivovat žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,*
- *vyhýbat se negativnímu srovnávání,*
- *věnovat pozornost rodinnému zázemí žáka.*

Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Důležité je včasné podchycení žákových potíží jednotlivými vyučujícími. Ti vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém. V takovém případě o neúspěšnosti informují rodiče žáka a třídního učitele.

Třídní učitel ověří, zda jde o problém spojený jen s jedním vyučovacím předmětem, nebo zda se týká více vyučovacích předmětů, případně i ve spojení s výchovnými problémy.

Vyučující předmětu, ve kterém hrozí žákovi, že neprospěje, budou o této skutečnosti prokazatelným způsobem včas informovat zákonné zástupce, na základě zjištěných příčin budou přistupovat k žákovi individuálně vzhledem k jeho možnostem a schopnostem.

Řešení školní neúspěšnosti

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

- *poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění: kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC, inkluze žáka a vytvoření PLPP nebo IVP.*
- *odchylka v celkové úrovni inteligence: žáku bude stanoveno základní učivo, které po něm bude požadováno podle jeho možností a schopností, tak aby splnil stanovené výstupy, vhodné metody práce, motivace – zažití úspěchu, možnost opravit si známku, individuální konzultace ve vyučování i mimo něj, spolupráce s PPP- inkluze na základě IVP a realizování dalších podpůrných opatření doporučených poradnou.*
- *žáci, jejichž neúspěšnost souvisí spíše s jinými faktory – sociálně znevýhodnění: motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole, práce s klimatem třídy*
- *žáci s vysokou absencí jsou také často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán dostudování učiva a termíny doplnění hodnocení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví harmonogram a různé způsoby podpory dítěte. Pokud žák zamešká více než 100 hodin výuky, vyvolává se jednání se zákonnými zástupci, kde budou prověřeny důvody absence.*

Je uplatňován třístupňový model péče

- *Individuální pomoc vyučujícího v rámci běžné výuky.*
- *Zapojení školního poradenského pracoviště.*
- *Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).*

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Na jednání pedagogických rad, předmětových komisí a metodických sdružení je vyhodnocována situace vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností.

Zde se průběžně vyhodnocuje úspěšnost jednotlivých opatření. Přijímají se případná opatření k vedoucí ke stabilizaci a zlepšení situace.

Práce s informacemi a s důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich zákonných zástupcích, která se poradenští pracovníci školy dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zaměstnanci, kteří pracují s osobními údaji žáků a jejich zákonných zástupců, mají povinnost mlčenlivosti, a to i po skončení pracovního poměru. Mlčenlivost příslušných zaměstnanců vyplývá přímo z § 15 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Pracovníci ŠPP: